

Njësia 2

Instrumente për nxënësit

1. Hyrje

Mësuesit e EQD/EDNJ mund të jenë të përsosur në planifikimin dhe përgatitjen e mësimit. Por, pavarësisht përgatitjes së mirë të një ore mësimi, ajo mund të shkojnë edhe keq në qoftë se mësuesit harrojnë të marrin në parasysh aftësitë e nxënësve në disa teknika të caktuara. Kjo mund t'i ndodhë edhe mësuesit më të mirë dhe me përvojë. Një orë mësimi mund të ecë mirë vetëm nëse edhe nxënësit kanë një repertor të caktuar të metodave dhe dinë se si t'i përdorin ato.

Nga përvoja e fituar në programet e ndryshme për mësuesit e EQD/EDNJ në të gjithë Evropën, ne kemi vendosur të përfshijmë në këtë vëllim këtë Instrument. Ky grup udhëzimesh, fletësh pune, instrumentesh dhe listash kontrolli mund të veprojnë si një bazë të dhënash në rret kur nxënësit nuk janë të familjarizuar me një metodë ose teknikë të caktuar.

Është detyrë e mësuesit që të shpjegojë kur dhe si do të përdoret secili mjet. Është po detyrë e mësuesit të vendosë se kur dhe cilin instrument do të paraqesë për nxënësit, nëse instrumenti është diçka fikse, që shfaqet në klasë, lehtësisht e arritshme në çdo kohë ose mund të përdoret edhe për detyrat e shtëpisë.

Seti i mëposhtëm i mjeteve mund t'i ndihmojnë nxënësit në kryerjen e disa detyrave si:

- të mbledhë dhe të kërkojë për informacion;
- të përzgjedhë informacionin tuaj;
- të prodhojë punë krijuese;
- të paraqesë punën tuaj;
- të punojë me nxënësit e tjerë.

Çdo instrument fillon në një faqe të veçantë. Ai mund të lexohet individualisht nga nxënësit ose së bashku, në çifte ose në grupe të vogla.

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 1: Fletë pune për nxënësit për të planifikuar të nxënit e tyre

- Unë do t'i vë vetes objektivat e mëposhtme - për kapitullin e ardhshëm / njësinë / sot etj:
...
- Sot unë do të trajtoj detyrat e mëposhtme: ...
- Unë jam veçanërisht i interesuar në:...
- Unë kam vështirësi, veçanërisht, në: ...
- Unë kam ndërtuar planin e mëposhtëm: (Çfarë do të bëj fillimisht? Çfarë do të bëj më pas? Ku do të mësoj? Kur do të bëj pushim? Kur do të përfundojë punën time?)
- Unë do të diskutoj planin tim me: ...
- Unë do të jem i kënaqur me mësimin tim në qoftë se do të kem sukses në pikat në vijim: ...
- Unë do të siguroj materialet e mëposhtme mësimore...
- Për të punuar i pa shqetësuar, unë do të marrë masat e mëposhtme: ...
- Për të përmirësuar mësimin tim, unë do t'u kërkoj mbështetje fëmijëve të mëposhtëm: ...
- Kur të ndihem i lodhur, do të marr energji të reja nga ...
- Në qoftë se unë nuk e shijoj më të mësuarit, do të ...

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 2: Fletë pune për nxënësit, për të reflektuar për të mësuarit e tyre

- Cilat ishin veprimtaritë e para të të mësuarit?
- Cilat ishin hapat e mëtejshëm?
- Kur i lejova vetes një pushim?
- Sa kohë kam mësuar vetë?
- Sa kohë kam mësuar së bashku me një tjetër?
- Kur kam mësuar në një grup?
- A munda të mësoj në grup?
- A i kam kryer aktivitetet e mia sipas planit tim?
- A kam mundur të përqendrohem në punën time pa u shqetësuar? A kam pasur raste të mungesës së përqendrimit? A duhet të përmirësohet përqendrimi im?
- A jam i sigurt se kam mësuar mirë?
- A më ka mërzhitur të mësuarit ?
- A ndjej kënaqësi nga të mësuarit?
- Kur e kam shijuar të mësuarit?
- A kam qenë i sigurt në suksesin e të mësuarit tim? (Të mësuarit me vetëbesim)
- Si më lindi interesi për lëndën dhe si fillova të shijoj të mësuarit?
- Cilat strategji dhe teknika përdora për të mësuarit?
- A kam mësuar mirë? Çfarë kam bërë mirë, çfarë kam bërë keq?
- Çfarë ishte e vështirë për mua? Si i kam kapërcyer këto vështirësi?
- A duhet të punoj më shpejt apo më ngadalë?
- A ka ndonjë gjë që unë duhet ta ndryshoj? Si mund ta përmirësoj jetën time?
- Kjo është ajo që unë do përpiqem të arrij në detyrën time të ardhshme të të mësuarit: ...

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 3: Fletë pune për nxënësit për reflektim për arritjet e tyre

- Çfarë kam mësuar?
- A kam bërë me të vërtetë progres?
- A e kam kuptuar me të vërtetë atë çfarë kam mësuar?
- A jam në gjendje të zbatoj aftësitë e fituara rishtazi në situata të ndryshme?
- Ku dhe kur do të mundem unë të përdor ato çka kam mësuar?
- A jam unë i kënaqur me sukseset e arritura?
- A do të dëshiroja unë të kuptoja ose të isha në gjendje të zbatoja ndonjë gjë edhe më mirë?
- A kam arritur objektivin tim të të mësuarit?
- Çfarë duhet të mësoj ende?
- A do t'i caktoj unë vetes objektiva të reja për mësimet në të ardhmen?

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 4: Kërkimi në bibliotekë

Në biblioteka, ju mund të gjeni shumë informacione që ju nevojiten për studimin e një teme. Për ta përdorur këtë informacion, ju duhet të jeni në gjendje të merrni pjesët më të rëndësishme. Lista e mëposhtme mund t'ju ndihmojë për të gjetur informacione e duhur (hulumtim).

1. Cili është qëllimi im?

- Çfarë jam duke krijuar? Si duhet të jetë produkti përfundimtar? A duhet të jetë ai një prezantim? Një raportim? Një poster?
- Ju duhet të kërkoni për lloje të ndryshme informacioni, në varësi të qëllimit të punës tuaj. Për të krijuar një poster, ju duhet të gjeni foto të cilat mund t'i prisni; për një raport ju duhet të gjeni informacionin e saktë në lidhje me temën.

2. Çfarë informacioni më nevojitet?

- Shkruani çdo gjë që dini në lidhje me temën (një hartë mendore mund t'ju ndihmojë për këtë).
- Shkruani çdo gjë që dëshironi të dini rreth temës (pikat e nënvizuara në hartën tuaj të mendjes). Përcaktoni saktësisht se çfarë aspekti të temës do të dëshironit të mësonit. Në varësi të produktit tuaj përfundimtar, ju mund të keni nevojë të përcaktoni një numër aspektesh ose vetëm disa.

3. Si mund të gjej informacion dhe si mund ta organizoj atë?

- Shikoni në librat, revistat, filmat etj., që keni gjetur në bibliotekë dhe vendosni nëse ata mund t'i përgjigjen pyetjeve që ju keni shtruar. Kërkimi përmes indeksit ose tabelave të përmbajtjes mund t'ju ndihmojë.
- Në një fletë të veçantë, shënioni titullin e librit dhe numrin e faqes ku keni gjetur informacionin. Ju gjithashtu mund të shënioni një faqe me një letër shënjuese me ngjytës.
- Shpesh mund të jetë e dobishme fotokopjimi i faqeve të librit. Megjithatë, mos harroni të shënioni titullin e librit në kopjet e bëra.
- Shikoni fotografitë në revista. Fotokopjojini ato ose shënioni faqet me një letër shënjuese.
- Nëse po përdorni një film, shikojeni filmin dhe ndaleni atë, sa herë që diçka interesante për çështjen tuaj shfaqet në të.
- Mblidhni materialet dhe vendosini ato të gjitha së bashku në një dosje plastike.
- Nënvizoni informacionet më të rëndësishme.
- Me fjalët tuaja, shkruani, në një fletë letre, informacionin më të rëndësishëm në lidhje me temën.

4. Si mund të paraqes informacionin?

Për shembull, Ju mund:

- të bëni një poster;
- të organizoni një ekspozitë;
- të mbani një fjalim;
- të krijoni një shfaqje me projektor ;
- të shkruani një artikull gazete;
- të shfaqni video klipe.

5. Si mund t'i vlerësoj hulumtimet e mia?

- A mësuat ndonjë gjë të re?
- A gjetët informacion mjaftueshëm e të dobishëm?
- Cilat hapa në kërkimin tuaj shkuan mirë? Çfarë ishte e vështirë?
- Çfarë do të bëni ndryshe herën tjetër?

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 5: Kërkimi në Internet

Ju mund të gjeni informacion për çdo temë të imagjinueshme në Internet. Ju duhet të merrni parasysh si të kërkoni informacionin më thelbësor dhe më të saktë për temën tuaj.

Gjetja e informacionit

Në një copë letër, shënoni fjalët kyç në lidhje me temën tuaj të dhënë ose të zgjedhur nga ju. Përpiquni të mendoni se çfarë dëshironi saktësisht të dini në lidhje me të. Shembuj:

- EQD/EDNJ;
- Këshilli i Evropës;
Pakicat;
- Demokracia.

Kombinoni termat e kërkimit, për shembull, "tregjet e qytetit mesjetar", duke përdorur thonjëzat.

- Cilat kombinime fjalësh ju ndihmojnë për të gjetur informacionin më bashkëkohor për temën tuaj? Shënoni këto kritere në një copë letër.

Kontrolli i informacionit tuaj

Kushdo mund të hyj në Internet dhe të krijojë informacion. Për këtë arsye, është e rëndësishme që ai të kontrollohet me kujdes përpara se ta përdorni.

Për këtë qëllim, përpiquni të sqaroni problemet e mëposhtme:

- A mund të gjendet ky informacion në faqet e tjera në ueb?
- Kush e vuri këtë informacion në shërbim të publikut?
- Cili mund të jetë interesi i personit ose i organizatës që e publikoi këtë informacion.
- A është personi ose organizata e besueshme?

Krahaso informacionin nga interneti me informacione të marra nga burime të tjera:

- A mund të gjeni të njëjtat informacione në një libër, përmes një interviste ose përmes përvojave tuaja?
- A është informacioni në internet i përditësuar, i kuptueshëm, më i plotë se ai që mund ta gjeni në një libër, përmes një interviste ose përmes vëzhgimeve tuaja?
- Cili informacion i përshtatet më mirë qëllimit tuaj?

Ruajtja e informacionit

Pasi të keni gjetur një adresë të mirë në internet ku ju mund të dëshironi të ktheheni përsëri më vonë ose që dëshironi ta përdorni si burim të dhënash për punën tuaj, bëni listën tuaj personale të adresave të tilla:

- Hapni një dokument të veçantë.
- Nënvizoni URL (adresën).
- Kopjoni URL duke shtypur CTRL (kontrolli) dhe C në të njëjtën kohë.
- Paste URL në dokumentin tuaj, duke shtypur CTRL (kontrolli) dhe V në të njëjtën kohë.
- Ruaj dokumentin nën "weblast_topic", për shembull, "weblast_democracy".

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 6: Organizimi i intervistave dhe anketave

Informacionin për një temë ju mund ta siguron kur pyesni njerëzit për njohuritë e tyre për temën ose kur u kërkon mendimin e tyre.

Ju mund të pyesni:

- specialistët - në qoftë se dëshironi të gjeni diçka të veçantë në lidhje me një temë; ose
- njerëz të cilët nuk kanë ndonjë përvojë specifike për këtë temë, por ju keni interes të dini se çfarë mendojnë ata për temën tuaj.

Intervistat ose vrojtimit bëhen më të mirë së bashku në një grup të vogël. Në këtë mënyrë ju mund të ndihmoni njëri-tjetrin me pyetje dhe me regjistrimin e përgjigjeve.

Shkoni përmes këtyre pikave në listë:

- Shkruani një përgjigje të shkurtër për çdo pyetje.
- Shënoji pyetjet për të cilat nuk keni marrë përgjigje.
- Diskutoni çdo pyetje të hapur me klasën tuaj.

Hapat për t'u ndërmarrë

1. Qëllimi

- Cila është tema jonë? Çfarë duam të dimë?
- Si duhet të duket produkti ynë final?

2. Përgatitja

- Kush duhet të intervistohet? Sa persona? A luan ndonjë rol mosha ose gjinia?
- Si t'i zgjedhim personat e duhur?
- Kur duhet të zhvillohet intervista/sondazhi?
- Si duhet të zhvillohet ajo?
- Kush duhet të informohet ose prej kujt duhet të marrim leje?
- Si do të regjistrohen përgjigjet (të regjistrohen në kasetë, shënime, pyetësorë)?

3. Pyetjet

- Çfarë pyetje duhet të drejtojmë?
- Sa pyetje mund të drejtojmë? Sa kohë kemi në dispozicion?
- Vendosi pyetjet së bashku për të formuar një pyetësor.

4. Kryerja e vrojtimit/intervistës

- Si të fillojmë me pyetjet?
- Si t'i ndani rolet në grup (drejtimi i pyetjeve, regjistrimi i përgjigjeve, fillimi dhe ndalimi i regjistrimit)?
- Si ta përfundojmë intervistën?

5. Vlerësimi

- Nëse keni intervistuar një specialist, mendoni për gjërat më të rëndësishme që ai tha dhe nxirrini ato në pah.
- Nëse keni pyetur disa njerëz për të njëjtën temë dhe do të doni të dini se sa njerëz dhanë përgjigje të ngjashme, i gruponi përgjigjet për këtë qëllim.

6. Prezantimi

Vendosni nëse prezantimi do të jetë:

- për t'u ndarë me klasën;
- për të shkruar një artikull gazete;
- për të krijuar një poster;
- për diçka tjetër.

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 7: Si të interpretojmë fotografitë

Ashtu si tekstet, edhe fotografitë përmbajnë mjaft informacion. Këshillat e mëposhtme do t'ju ndihmojnë për të interpretuar dhe për të kuptuar fotot.

Zbuloni informacion në lidhje me foton

- Cilat janë ngjyrat më të rëndësishme në foto?
- Ku janë format, modelet dhe linjat më të dukshme?
- Çfarë është më e madhe ose më e vogël se normalja?
- Sa e madhe është në realitet sendi / personi në foto?
- Çfarë periudhe kohore (e kaluara, e tashmja) dhe çfarë kohe e vitit ose ditë është paraqitur në foto?
- Nga ç'këndvështrim e shihni subjektin në foto: përmes syve të një bretkoc, një zogu ose të një personi?
- Çfarë mund të dalloni në foto?
- Çfarë lloj fotografie është ajo (foto, poster, pikturë, gdhendje druri, grafikë, kolazh, portret, peizazh, ose karikaturë, etj)?
- Çfarë është e ekzagjeruar ose e theksuar në foto (dritë/hija/, përmasat, plani i parë/sfondi, ngjyrat, lëvizja/qetësia, gjestet, shprehjet e fytyrës)?

Nxirrni në foto

- Çfarë është veçanërisht e rëndësishme në foto?
- Çfarë pëlqeni në lidhje me të?
- Cilat janë karakteristike për fotot?
- Si ndiheni kur shikoni tek fotoja?
- Cila pjesë e fotos është më e bukur?
- Çfarë ju vjen në mendje kur shikoni në foto?

Diskutoni foton

- Përshkruani foton me fjalët tuaja.
- Tregojini njëri-tjetrit se çfarë është me kuptim, më dalluese ose e rëndësishme në foto.
- Drejtojini njëri-tjetrit pyetje rreth fotos.
- Jepini komanda të shkurtra njëri-tjetrit, të tilla si: kërkoni për, gjeni, tregoni, shpjegoni...
- Diskutoni pyetje të tilla si: Përse janë zgjedhur këto foto? Cila foto plotëson tekstin që i përket fotos? Cila foto bie ndesh me atë që është shkruar në tekst?

Puna me fotot

- Zgjidhni një foto dhe aktroni skenat që shihni atje.
- Prezantoni personin që shihni në foto.
- Ndryshojini fotot dhe komentoni për to.
- Krahasoni fotografitë historike me fotot që ju keni.

- Shpjegoni çfarë do të ishte e vështirë për t'u kuptuar në tekst, në qoftë se ju nuk do të kishit pasur ndihmën e fotove.
- Shtoni foto të përshtatshme që plotësojnë tekstin.
- Krahasoni fotot dhe vlerësojini ato. A ju pëlqejnë ? Nëse jo, pse?
- Bëni një përshkrim të fotos me shkrim.
- Mendoni se çfarë ka ndodhur pak para se të bëhej kjo foto ose të pikturohej/vizatohej.
- Mendoni se çfarë do të ndodhte nëse fotoja do të ishte e gjallë.
- Shtoni disa flluska me fjalë, si tekst për foton.
- Përshkruani aromat dhe tingujt për të cilat ju bën të mendoni fotoja.
- Mblidhni fotot të subjekteve të ngjashme.

Interpretoni fotot

- Çfarë titulli do t'i vinit fotos?
- Ku është nxjerrë, pikturuar/vizuar kjo foto?
- Çfarë ka dashur të shprehë fotografi/artisti me këtë foto?
- Përse është realizuar, pikturuar/vizuar kjo foto?

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 8: Hartat mendore

Një hartë mendore ju ndihmon të organizoni mendimet tuaja. Këtë do të thotë termi fjalë për fjalë. Hartat mendore mund të jenë të dobishme në shumë situata të ndryshme, kur ju duhet të mendoni për një temë të veçantë: grumbullimi i ideve, përgatitjet për një prezantim, planifikimi i një projekti etj.

Shikoni në hartën mendore më poshtë:

- Cilat janë kategoritë kryesore? Cilat janë nënkategoritë?
- A do të shtonit ju terma të tjerë? Nëse po, cilat?

Udhëzime për krijimin e një hartë mendore

- Shkruani emrin e temës suaj në mes të copës së letres dhe vizatoni një rreth përreth saj. Përdorni letër të madhe.
- Vizatoni disa vija të trasha që nisin nga qendra e rrethit dhe vazhdojnë jashtë tij. Në çdo linjë, shkruani emrin e një nëntemë të lidhur me temën kryesore në mes.
- Nga linjat e trasha, ju mund të vizatoni viza më të holla shtesë që përfaqësojnë nënkategoritë ose pyetjet e lidhura me nëntemën e shkruar në vijën e trashë.
- Përpiquni të gjeni sa më shumë terma të ndryshëm që të mundeni dhe vendosini ato në kategoritë e sakta. Ju mund të përdorni madhësi shkrimi, simbole dhe ngjyra të ndryshme.

Krahasoni hartën tënde mendore me ato të shokëve të klasës

- Çfarë vini re?
- Në çfarë aspektesh janë të ngjashme hartat tuaja mendore?
- Në çfarë aspektesh ato janë të ndryshme?
- Cilat janë termat/konceptet më të rëndësishme?
- A ka kuptim organizimi i nënkategorive?
- A mungon ndonjë gjë e rëndësishme?
- Çfarë do të bëni ndryshe herën tjetër?

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 9: Si të krijojmë postera

Një poster ju lejon të regjistroni punën tuaj dhe ta paraqisni atë për shokët e klasës suaj. Është e rëndësishme që një poster të organizohet në një mënyrë që të tërheqë vëmendjen e njerëzve. Ai duhet t'i bëjë vëzhguesit kurioz për të mësuar më shumë.

Në një grup të vogël, shqyrtoni karakteristikat e rëndësishme të një posteri të suksesshëm dhe mendoni elementet që mund t'i integroni në posterin tuaj.

Nëse e keni përgatitur tashmë posterin tuaj, ju mund t'i përdorni këto karakteristika si një listë e plotë për të vlerësuar një poster tjetër.

Listë e kriterëve

Titulli: duhet të jetë i shkurtër dhe interesant; i dukshëm edhe në distancë.

Shkrimi: duhet të jetë i madh dhe i lexueshëm. Në qoftë se përdorni kompjuterin, mos përdorni shumë fonte të ndryshme. Shkruani fjali të shkurtra që janë të dukshme edhe nga distancat që mundëson klasa.

Pikturat, fotografitë, grafikët: këto duhet të mbështesin atë që ju keni për të thënë dhe ta bëjnë posterin interesant. Përqendrohuni vetën në ato që janë mbresëlënëse.

Prezantimi: ku duhet të vendosen titulli, nëntitujt, pikat, simbolet, kutitë, fotografitë ose grafikët? Skicoheni posterin tuaj para se të filloni.

Montojini ato me kujdes: posteri duhet të plotësojë/mbushë formatin e zgjedhur, por nuk duhet të jetë shumë i ngjeshur.

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 10: Si të organizojmë ekspozita

Një ekspozitë ndihmon grupet e nxënësve të paraqesin punën e tyre në mënyrë që të tjerët (klasa ose mysafirë të ftuar) mund të marrin një ide se çfarë kanë bërë grupet. Lista e plotë e mëposhtme mund t'ju ndihmojë të planifikoni dhe të organizoni një ekspozitë.

Listë e plotë

1. Çfarë duam të tregojmë?

- Cili është mesazhi kryesor që përpiket të përçojë ekspozita jonë?
- Çfarë titulli mund t'i vëmë ekspozitës sonë?

2. Cila është audiencia?

- Fëmijët dhe mësuesit nga shkolla jonë?
- Prindërit dhe vëllezërit e motrat?
- Klientë nga një zyrë turistike?

3. Ku do të organizohet ekspozita?

- Në klasë ose diku në shkollë?
- Në një vend publik (për shembull, në bashkinë e qytetit)?
- A do të ketë hapësirë dhe dritë të mjaftueshme?
- A do të jemi në gjendje të kemi infrastrukturën e nevojshme?

4. Si mund të organizojmë një ekspozitë të paharrueshme?

- A do të lejoj prekjen e modeleve dhe objekteve?
- A do të lejoj hapësirë për të luajtur, për të provuar gjërat, vëzhgimin ose eksperimentimin?
- A do të lejoj të luhet muzikë apo do të luaj vetë?
- A do të ofroj ushqime të lehta?
- A do të siguroj ciceronë nëpër ekspozitë?
- A duhet të krijoj një fletëpalosje si udhëzues për ekspozitën?
- A do të organizoj një garë ose një kuic?

5. Kush duhet të njoftohet paraprakisht?

- Mësuesit e shkollës sonë?
- Kujdestarët?
- Anëtarët e bordit të shkollës?
- Drejtori i shkollës?
- Ekspertë të cilët mund të na ndihmojnë?
- Të ftuarit?

6. Çfarë duhet të bëjmë?

- Të krijojmë një listë të plotë personale?
- Të krijojmë një listë të materialeve?

- Të krijojmë një plan kohor (kush do të jetë përgjegjës për gjithçka dhe kur duhet t'i realizojë?)
- A duhet të dimë sa para kemi në dispozicion dhe sa është përdorur?
- A duhet të krijojmë një fletëpalosje ose një ftesë?
- A duhet të informojmë gazetatat lokale?

7. Si do të vlerësohet ekspozita?

- Cilat janë kriteret më të rëndësishme?
- Kush do të vlerësojë ekspozitën (mësuesit, shokët e klasës, të ftuarit)?

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 11: Si të planifikojmë dhe të prezantojmë

Ju mund të mbani një fjalim për shokët e klasës, prindërit ose fëmijët e tjerë të shkollës suaj. Në çdo rast, ju duhet të përgatiteni mirë për fjalimin tuaj. Lista e plotë e mëposhtme do t'ju ndihmojë të bëni këtë.

Planifikimi i një fjalimi

1. Kush do të dëgjojë?

- Ku duhet ta mbani fjalimin tuaj?

2. Kush do të përgatisë fjalimin?

- A do ta përgatisni vetëm apo në grup?
- Si është organizuar vetë grupi?

3. Cili është qëllimi i fjalimit?

- Çfarë duhet të mësojnë audienca?
- A duhet t'ju japë audienca mendime për fjalimin?

4. Sa kohë keni në dispozicion?

- A duhet t'i lini kohë audiencës për të bërë pyetje?
- A duhet t'i lini kohë audiencës për t'ju dhënë komente?

5. Cilat burimesh keni në dispozicion?

- Dërrasë e zezë / dërrasë e bardhë?
- Video projektor?
- Kompjuter dhe projektor për prezantim në PowerPoint?
- Postera (tabelë)?
- Stereo?

6. Si mund ta përfshini ju audiencën tuaj?

- Jepni kohë për pyetje.
- Krijoni një gjëgjëzë ose një kuic.
- Kaloni përreth objekteve.

7. Çfarë doni të thoni?

- Mendoni për tre deri në gjashtë tituj që janë të rëndësishëm për temën tuaj dhe shkruajini ato në një fletë letre të veçantë.
- Në çdo copë letre, shënoni disa fjalë kyçe për çdo titull.

Mbajtja e fjalimit

Një prezantim mund të ndahet në pjesë të ndryshme: hyrja, pjesa kryesore dhe përfundimi. Këtu janë ofruar disa ide për t'ju ndihmuar në mbajtjen e fjalimit.

1. Hyrja

- Filloni me një citat për temën ose duke treguar një foto ose objekt për të.

- Paraqisni temën kryesore.
- Shpjegoni si do të strukturohet fjalimi.

2. Pjesa kryesore

- Informoni audiencën rreth subjektit të fjalimit.
- Vendosi fletët e parapërgatitura për të treguar titujt dhe informacionin sipas një rendi të caktuar.
- Organizoni fjalimin sipas këtyre titujve.
- Sa herë që filloni me një titull të ri, bëjeni këtë të qartë duke përdorur një foto ose shpjegim.
- Paraqisni një foto, objekt ose pjesë muzikore që lidhet me çdo titull.
- Mendoni si do t'i tregoni fotot, për shembull, nëse do t'i kaloni ato dorë më dorë, do t'i kaloni në një videoprojektor ose do t'i shfaqni në një poster.

3. Përfundimi

- Thoni çfarë ishte e re për ju.
- Thoni çfarë keni mësuar.
- Tregoni një fotografi të fundit.
- Bëjini një kuic shokëve të klasës.
- Lërnini kohë në dispozicion për pyetje.

Instrumente për nxënësit

Shpesh herë prezantimet paraqiten në PowerPoint ose me fletë transparente në një projektor. Rregullat janë të njëjta për të dyja mënyrat.

Kur krijoni një fletë transparente për paraqitje me projektor, bëni kujdes që:

- shkrimi të jetë i qartë dhe i lexueshëm;
- të përdoret vetëm një lloj shkronje;
- të ketë hapësirë të mjaftueshme mes rreshtave;
- të mos ketë shumë tekst të shkruar;
- fletat transparente të jenë të pastra, pa njolla;
- fotot, hartat dhe grafikët të jenë qartësisht të dallueshëm;
- të përdoren vetëm pak ngjyra dhe simbole të ndryshme;
- numri fletëve të mos jetë i madh.

Cila është zgjedhje më e mirë: projektorët me fletë transparente apo një prezantim në PowerPoint?

Për secilin ka avantazhe dhe dizavantazhe. Këtu do të gjeni disa të dhëna të rëndësishme që mund t'ju bëjnë më të lehtë zgjedhjen mes tyre.

Cila prej tyre i shërben më mirë qëllimit tuaj?

Lexoni pikat e mëposhtme për të ndihmuar në zgjedhjen tuaj.

Projektorët janë të mirë në qoftë se ju:

- keni më pak se pesë fleta transparente për të paraqitur;
- dëshironi të tregoni ose të shpjegoni diçka në mes shfaqjes së fletave transparente;
- dëshironi të shkruani në një fletë transparente gjatë prezantimit;
- dëshironi vetëm të tregoni një foto në çdo fletë transparente;
- dëshironi të mbuloni dhe zbuloni diçka në foto;
- dëshironi të ndani detyrën në grupin tuaj dhe të caktoni një fletë transparente për secilin anëtar të grupit.

Prezantimet në PowerPoint janë të mira, në qoftë se ju:

- keni shumë informacion për të paraqitur;
- keni një numër të madh sliderash;
- dëshironi të tregoni pjesë informacioni njëra pas tjetrës në të njëjtën slider;
- dëshironi të tregoni diçka nga Interneti gjatë prezantimit tuaj;
- dëshironi të tregoni një videoklip, një imazh dixhital ose diçka që është e ruajtur në kompjuterin tuaj;
- të përdorni këtë video në një moment të mëvonshëm në kohë ose ta paraqitni atë në një mënyrë krejt tjetër.

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 13: Si të shkruajmë artikuj për gazetat

Për të informuar të tjerët në lidhje me temën tuaj, ju mund të bëni, duke luajtur rolin e një gazetari që dëshiron të shkruajë një artikull për një gazetë. Në EQD/EDNJ, të shkruajturit e një artikulli është një mënyrë për të bërë temën tuaj publike. Kjo mund të ndihmojë për të ndryshuar gjërat e këqija në shoqëri.

Një artikull gazete është i ndarë në seksione të ndryshme:

- titulli: duhet të jetë i shkurtër dhe i qartë;
- paragrafi i parë: një hyrje në temë me shumë pak fjali të shkurtra;
- autorët: cili e shkroi artikullin?
- teksti në vijim: vetë artikull;
- nëntitujt: për të ndihmuar lexuesin për të parë "kapituj";
- foto: një foto kuptimplote e treguese për tekstin me një shpjegim të shkurtër nën të.

Listë e kritereve

- Krahaso një artikull gazete (nga gazeta e sotme) me shembullin që ju shihni më sipër. A mund t'i dalloni seksionet e ndryshme?
- Theksoni seksionet duke përdorur ngjyra të ndryshme.
- Kushtojini vëmendje stilit dhe shkronjave (të theksuara, normale, të pjerrëta).
- Krahasoni artikullin e gazetës suaj me ato të shokëve të tu.
- Përdorini këto seksione në vetë artikullin e gazetës suaj.

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 14: Si të vëmë një pjesë në skenë

Aktrimi i pjesëve është një mënyrë e mirë për të pasqyruar jetën e njeriut. Ju mund të krijoni skena duke përdorur një foto, një pjesë muzikore ose një objekt. Kur ju aktroni, ju merrni një rol. Kjo do të thotë që, ju përpiqeni të merrni ndjenjat e një personi të caktuar dhe të veproni si ai. Pas shfaqjes, të gjithë do të jenë në gjendje të mendojnë se cilat pjesë të shfaqjes ishin "të vërteta" dhe cilat ishin pjesë imagjinare.

Aktrimi i "Lirë"

- Shkruani fjalët kyç që përfaqësojnë lojën.
- Vendosni kush do të luajë secilin rol dhe çfarë është e rëndësishme për t'u mbajtur mend në çdo rol.
- Mblidhni të gjitha materialet e nevojshme.
- Përsëritni tekstin.
- Përgatitni skenën.
- Shijoni shfaqjen.

Më pas, diskutoni pyetjet e mëposhtme:

- Çfarë mundët të shihnit?
- A u kuptua gjithçka?
- Çfarë ishte e mirë?
- A mungonte ndonjë gjë sipas mendimit tuaj?
- A kishte teprime?
- Çfarë pyetjesh kemi në lidhje me përmbajtjen?

Krijimi i lojës aktoriale nga një tekst

Lexoni historinë së bashku dhe krijoni skena:

- Kush ishte i përfshirë? Ku ka ndodhur ajo?
- Si e kanë trajtuar njerëzit situatën? Çfarë thanë ata?
- Si reagues të tjerët?
- Si përfundoi historia?
- Vendosni për numrin e akteve të shfaqjes.
- Kush do të luajë rolet? Çfarë kostumet nevojiten?
- Përsëritni lojën tuaj.
- Vlerësoni lojën tuaj së bashku me shokët e klasës.

Krijimi i lojës aktoriale nga një imazh

- Kërkoni një foto që mund të përdoret si bazë për një dramë.
- Imagjinoni veten në foto.
- Mblidhni ide: si jetonin njerëzit që shihni në foto? Për çfarë janë ata të lumtur? Cilat janë pakënaqësitë e tyre?
- Krijoni një lojë aktoriale duke përdorur këtë foto dhe shënoni fjalët kyçe për çdo skenë.

- Vendosni për numrin e akteve.
- Vendosni kush do të luajë në role dhe çfarë është e rëndësishme në secilin rol.
- Përsëritni lojën dhe gjeni materialet e veshjet.
- Përgatisni skenën dhe ftoni të ftuarit.
- Vlerësoni lojën tuaj së bashku me shokët e klasës.

Instrumente për nxënësit

Instrumenti 15: Si të organizojmë debate

Një debat mund të ndihmojë për të na bërë të vetëdijshëm për mendimet e ndryshme në lidhje me një temë dhe për të kuptuar avantazhet dhe dizavantazhet e çështjeve të diskutueshme. Për të zhvilluar një debat, nevojitet të gjendet një çështje kundërshtuese që mund të përgjigjet me një po ose një jo. Në një demokraci, ekzistojnë gjithmonë më shumë se një zgjidhje ose një mendim.

Dy opinione - një debat

Ja si funksionon:

- Ndani klasën në dy grupe. Një grup është "pro" (në favor të çështjes), grupi tjetër është "kundër" çështjes.
- Secili grup gjen argumentet e mundshme për të mbështetur mendimin e tij. Ato gjithashtu duhet të zbulojnë argumente që shkojnë kundër mendimit të grupit tjetër.
- Shënojin argumentet tuaj duke përdorur fjalët kyç.
- Secili grup cakton dy folës.
- Debatu është i organizuar në tri pjesë: pjesa e hapjes, një debat i hapur dhe pjesa e mbylljes:
 - pjesa e hapjes: secili folës shpjegon shkurtimisht argumentin e tij. Grupi "pro" dhe ai "kundër" marrin radhën e flasin për paraqitjen;
 - debati: folësit paraqesin argumentet e tyre dhe përpiqen të kundërshtojnë argumentet e palës kundërshtare;
 - pjesa e mbylljes: kjo pjesë ka të njëjtën procedurë si ajo e hapjes. Çdo person ka mundësinë të përmbledhë mendimin e tij.

Kohëmbajtësi

Zgjidhni dikë nga klasa, që është përgjegjës për mbajtjen e kohës gjatë debatit.

- Pjesa e hapjes duhet të zgjasë jo më shumë se tetë minuta (çdo person mund të flasë për dy minuta).
- Debatu duhet të zgjasë jo më shumë se gjashtë minuta.
- Pjesa e mbylljes duhet të zgjasë jo më shumë se katër minuta (një minutë për person).
- Nëse dikush e kalon kohën e caktuar, bie një zile.

Vëzhguesit

Nxënësit që nuk flasin gjatë debatit vëzhgojnë se çfarë ndodh. Pas debatit, ata thonë se çfarë kanë vënë re, duke përdorur pikat e mëposhtme si bazë:

- Cilat janë argumentet që u paraqitën?
- Si u ndanë përgjegjësitë dhe detyrat e zbatimit?
- A u lejua çdo folës të flasë apo u ndërpre ?
- Si u përpoqën folës të ndryshëm të përçonin mesazhin e tyre?
- Cilat argumente ishin më bindëse?
- Cilët qenë argumentet më të mira që u paraqitën?
- Cilat qenë fjalët që u përdorën më shpesh?
- Si e shprehën folësit mesazhin e tyre (duke përdorur gjuhën e trupit, me lartësinë dhe tonin e duhur të zërit)?